

Finansreglement for Gjerdrum kommune 2023

Oppdatert august 2023

Innholdsfortegnelse

1	Finansreglementets virkeområde	3
1.1.	Hensikten med reglementet.....	3
1.2	Hvem reglementet gjelder for.....	3
2	Hjemmel og gyldighet.....	3
2.1	Hjemmel	3
2.2	Gyldighet	3
3	Forvaltning og forvaltningstyper	3
4	Formålet med kommunens finans- og gjeldsforvaltning	4
5	Generelle rammer og begrensinger	4
6	Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet til driftsformål	5
6.1	Innskudd i bank	5
6.2	Plassering i rentefond.....	5
7	Forvaltning av kommunes gjeldsportefølje og øvrige finansavtaler	6
7.1	Vedtak om opptak av lån.....	6
7.2	Nedbetalingstid	6
7.3	Valg av låneinstrumenter	6
7.4	Tidspunkt for låneopptak	6
7.5	Konkurrerende tilbud	7
7.6	Valg av rentebindingsperiode – bruk av sikringsinstrumenter	7
7.7	Størrelse på enkeltlån – spredning av låneopptak	7
8	Forvaltning av kommunens langsiktige aktiva	8
8.1	Formål.....	8
8.2.1	Likviditetsmål.....	8
8.2.1	Avkastningsmål.....	8
8.3	Ansvarsforhold	8
8.4	Rammer og begrensinger for plassering av langsiktig finansielle aktiva.....	8
8.5	Finansiell risiko - risikoklasser	9
8.6	Strategi for aktiva allokering og benchmark	9
8.7	Renter	9
8.7.1	Kredittrisiko på renteplasseringer	10

8.7.2	Rente- og kredittdurasjon på renteplasseringer	10
8.8	Aksjer	10
8.9	Benchmark (referanseindekser)	11
9	Etiske retningslinjer	11
9.2	Etiske kriterier i forvaltningen	11
9.3	Gjennomføring	12
9.3.1	Krav til forvalter	12
10	Rapportering, risikovurdering, håndtering av avvik og kvalitetssikring	12
10.1	Risikovurderinger	13
10.2	Håndtering av avvik	13
10.3	Vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko	13
10.4	Kvalitetssikring av finansreglement	13
11	Rutiner i forhold til finans- og gjeldsporteføljen	14
11.1	Før avtaleinngåelse	14
11.1.1	Plassering av langsiktige aktiva	14
11.1.2	Låneopptak	14
11.2	Etter avtaleinngåelse	14
11.2.1	Håndtering av avvik og uforutsette hendelser	14
11.2.2	Avvik	14
11.2.3	Uforutsette hendelser	15

1 Finansreglementets virkeområde

1.1. Hensikten med reglementet

Reglementet skal gi rammer og retningslinjer for kommunens finans- og gjeldsforvaltning. Reglementet utgjør en samlet oversikt over rammer og begrensinger som gjelder og underliggende fullmakter, instruksjoner og rutiner skal hjemles i reglementet. Reglementet definerer de avkastnings- og risikonivå som er akseptable for plassering og forvaltning av likvide midler og langsiktige finansielle aktiva, samt opptak av lån/gjeldsforvaltning. I tillegg skal det defineres hvordan avvik fra reglementet skal håndteres, samt hvordan kommunedirektørens rapportering til kommunestyret skal skje.

1.2 Hvem reglementet gjelder for

Reglementet gjelder for Gjerdrum kommune. Reglementet gjelder også for virksomhet i kommunale foretak etter kommunelovens kapittel 9 og interkommunalt samarbeid etter kommunelovens kapittel 17. I den grad disse virksomhetene har en egen finansforvaltning skal denne utøves i tråd med dette reglementet.

2 Hjemmel og gyldighet

2.1 Hjemmel

Dette reglementet er utarbeidet på bakgrunn av:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner av 22. juni 2018, kapittel 14
- Forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner av 18. november 2019, kapittel 2.

2.2 Gyldighet

Reglementet trer i kraft fra og med vedtaksdato i kommunestyret. Finansreglementet skal vedtas minst en gang per kommunestyreperiode.

Dette reglementet erstatter alle tidligere regler og instruksjoner som kommunestyret har vedtatt for finansreglement for Gjerdrum kommune.

3 Forvaltning og forvaltningstyper

I samsvar med bestemmelsene i forskriften om garantier og finans- og gjeldsforvaltningen i kommuner og fylkeskommuner skal reglementet omfatte forvaltning av alle kommunens finansielle aktiva(plasseringer) og passiva (gjeld). Gjennom dette finansreglementet er det vedtatt målsettinger, strategier og rammer for følgende:

- Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet til driftsformål
- Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler

- Plassering og forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva

4 Formålet med kommunens finans- og gjeldsforvaltning

Finans- og gjeldsforvaltningen har som mål og sikre en god avkastning i forhold til risiko i markedet. I tillegg har den som mål å redusere netto finansutgifter for kommunens gjeldsportefølje.

Dette oppnås med følgende delmål:

- Kommunen skal til enhver tid ha nok finansielle midler til å dekke løpende økonomiske forpliktelser
- Overskuddslikviditet skal over tid gi konkurransedyktig avkastning innenfor definerte krav til likviditet og risiko hvor det er tatt hensyn til tidsperspektivet på plasseringene
- Lånte midler skal over tid gi lavest mulig finanskostnad innenfor definerte krav til refinansieringsrisiko og renterisiko hvor det er tatt hensyn til forutsigbarhet i lånekostnader
- Forvaltning av langsiktig finansielle aktiva skal gi en god avkastning over tid som er langsiktig og til en akseptabel risiko for å yte innbyggerne et best mulig tjenestetilbud

5 Generelle rammer og begrensninger

Følgende rammer og begrensninger er innenfor kommunens finans- og gjeldsforvaltning:

- Kommunestyret selv skal gjennom fastsettelse av dette finansreglement ta stilling til hva som er tilfredsstillende avkastning og vesentlig finansiell risiko, jf. Kommunelovens § 14-2.
- Reglementet skal baseres på kommunens egen kunnskap om finansielle markeder og instrumenter.
- Kommunestyret skal ta stilling til prinsipielle spørsmål om finans- og gjeldforvaltning herunder hva som regnes som langsiktig finansiell aktiva. Det påligger kommunedirektøren en selvstendig plikt til å utrede og legge frem saker for kommunestyret som anses som prinsipielle.
- Kommunedirektøren skal fortløpende vurdere egnetheten av reglementets forskjellige rammer og begrensninger og om disse på en klar og tydelig måte sikrer at kapitalforvaltningen utøver forsvarlig i forhold til de risikoer som kommunen er eksponert for.
- Det tilligger kommunedirektøren å inngå avtaler i overensstemmelse med dette reglementet.
- Det tilligger kommunedirektøren med hjemmel i dette finansreglementet å utarbeide nødvendige fullmakter, instruksjer og rutiner for de enkelte forvaltningsformer som er i overensstemmelse med kommunens overordnede økonomibestemmelser.
- Finansielle instrumenter og/eller produkter som ikke er tillatt brukt gjennom dette reglementet, kan ikke benyttes i kommunens finans- og gjeldforvaltning

Kommunen kan i sin finans- og gjeldsforvaltning benytte seg av andre finansielle instrumenter, såkalte avledede instrumenter/derivater. Slike instrumenter skal være konkret angitt under de enkelte forvaltningsformer og må benyttes innenfor risikoramme for underliggende aktiva eller gjeld og skal inngå ved beregning av finansielle risiko.

Plassering av Gjerdrum kommunes midler i verdipapirer skal skje i henhold til enhver tids gjeldende etiske retningslinjer som gjelder for statens pensjonsfond utland. Bestemmelsene per i dag er beskrevet under punkt 8.4 som beskriver langsiktige finansielle aktiva. Disse skal gå så langt som mulig og også omfatte plasseringer i verdipapirfond og i fremvoksende markeder.

6 Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet til driftsformål

Kommunedirektøren gis fullmakt til å plassere kommunens midler til driftsformål (ledig likviditet) i bankinnskudd i norske banker samt rentefond.

Forvaltningens avkastningsmål er å gi kommunen konkurransedyktige betingelser sammenliknet med markedsbetingelsene som gjelder for innskudd i bank samt rentefond.

Kommunen kan inngå rammeavtale for å ivareta det løpende behov for banktjenester. Ved valg av hovedbankforbindelse stilles det krav om minimum internasjonal kredittrating BBB eller tilsvarende kredittvurdering.

6.1 Innskudd i bank

For bankinnskudd gjelder følgende begrensninger:

- Tidsbinding kan ikke avtales for en periode på mer enn seks måneder.
- Innskudd i norske finansinstitusjoner og utenlandske finansinstitusjoner etablert i Norge. Finansinstitusjonen skal ha en forvaltningskapital på minimum 5 mrd. kroner, en rating på minimum BBB, og kommunens samlede innskudd i finansinstitusjonen skal ikke overstige 2 % av bankens forvaltningskapital.
- Alle innskudd skal skje i NOK

6.2 Plassering i rentefond

Overskuddslikviditet kan plasseres i rentefond med følgende klassifisering, jf. verdipapirfondenes bransjestandard; likviditetsfond og obligasjonsfond.

Videre gjelder følgende;

- Midler kan kun plasseres i fond forvaltet av selskap med bred verdipapirforvaltning og som er omfattet av Lov om verdipapirfond.
- Det skal ikke være uttaksbegrensninger på midlene og midlene skal være tilgjengelige på to virkedager.
- Fondet kan kun investere i norske rentepapirer, dvs. rentebærende papirer utstedt i NOK av OECD-land.
- Ingen av fondene skal ha lavere gjennomsnittlig kredittrating enn BBB- ("investment grade"). Dersom offisiell rating ikke foreligger eller er utilgjengelig, kan alternativt informasjon fra Nordic Bond Pricing benyttes jf. verdipapirfondenes bransjestandard.

Aktivfordeling og referanseindekser:	Likviditetsfond	Obligasjonsfond
Volum	0-100 %	0-50 %
Referanseindeks	SOL1X	RM123FRN*

* NBP123FRN (NBP Norwegian RM1-RM3 Floating rate)

7 Forvaltning av kommunes gjeldsportefølje og øvrige finansavtaler

Gjeldsforvaltningen skal ivareta kommunens behov for finansiering av vedtatte investeringer, håndtering av videre utlån og vedlikehold av låneporteføljen. I forvaltningen av kommunens gjeld legges det opp til porteføljestyling. Det enkelte lån vil normalt ikke være knyttet opp til konkrete investeringer.

7.1 Vedtak om opptak av lån

Kommunestyret fatter vedtak om opptak av nye lån i budsjettåret. Et slikt vedtak som minimum angir beløp og formål i henhold til Kommunelovens §§ 14-14, 14-15, 14-16 og 14-17.

Med utgangspunkt i kommunestyrets vedtak skal det gjennomføres låneopptak, herunder godkjenning av lånevilkår, og for øvrig forvaltning av kommunens innlån etter de retningslinjer som framgår av dette reglementet, og i tråd med bestemmelsene i Kommunelovens § 14-4 om låneopptak.

Det kan også tas opp lån til refinansiering av eksisterende gjeld.

7.2 Nedbetalingstid

Med utgangspunkt i kommunestyrets vedtak har kommunedirektøren fullmakt til å gjennomføre låneopptaket herunder godkjenne långiver og lånevilkårene, samt forvalte kommunale innlån etter de retningslinjer som fremgår av dette reglementet. Dette er i tråd med bestemmelser etter kommunelovens § 14-15, samt lov om offentlige anskaffelser i forbindelse med låneopptaket. Kommunedirektørens fullmakt innebærer også fullmakt til opptak av nye lån til refinansiering av eksisterende gjeld.

7.3 Valg av låneinstrumenter

Det kan bare tas opp lån i norske kroner. Lån kan tas opp som direkte lån i offentlige og private finansinstitusjoner, samt i livselskaper. Det er også mulig å legge ut lån i sertifikat- og obligasjonsmarkedet. Lån kan tas opp som åpne serier (rammelån) og uten avdrag (bulletlån).

Videre kan lån løpe med enten fast eller flytende rente. Obligasjonslån utstedt av kommunen kan børsnoteres.

7.4 Tidspunkt for låneopptak

Låneopptak skal vurderes opp mot likviditetsbehov, vedtatt investeringsbudsjett, fremdrift av hovedprosjektene, forventinger om renteutvikling og generelle markedsforhold. Kommunedirektøren gis fullmakt til å beslutte tidspunkt for opptak av lån innenfor den vedtatte låneramme.

7.5 Konkurrerende tilbud

Låneopptak skal søkes gjennomført til markedets gunstigste betingelser. Det skal innhentes flere konkurrerende tilbud. Prinsippet kan fravikes ved låneopptak i statsbank, som for eksempel startlån gjennom Husbanken, samt når finansmarkedet av helt ekstraordinære årsaker (f.eks pandemi) ikke fungerer som normalt.

7.6 Valg av rentebindingsperiode – bruk av sikringsinstrumenter

Styring av låneporteføljen skal skje ved å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatninger om fremtidig renteutvikling og innenfor et akseptabelt risikonivå gitt et overordnet ønske om forutsigbarhet og stabilitet i lånekostnader.

Forvaltningen skal legges opp i henhold til:

- Refinansieringsrisikoen skal reduseres ved å spre tidspunkt på låneforfall. Lån som forfaller og som skal refinansieres innen en periode på tolv måneder skal ikke overstige mer enn 40 % av total gjeldsportefølje.
- Gjennomsnittlig gjenværende rentebinding (durasjon – vektet bindingstid) på samlet rentebærende gjeld skal til enhver tid være mellom ett og fem år.

For å oppnå ønsket rentebindingstid gis det anledning til å ta i bruk fremtidige renteaftaler (FRA) og rentebytteaftaler (SWAP). Ved inngåelse av swap avtaler skal det normalt avholdes budrunde for å få riktige renter. Prinsippet kan fravikes når finansmarkedet av helt ekstraordinære årsaker (eks. pandemi) ikke fungerer som normalt. Rentesikringsinstrumentene skal kun benyttes for sikring av lånerenten, og vilkårene for sikring i henhold til kommunal regnskapsstandard nr. 11 skal alltid være oppfylt, sikringsdokumentasjon skal følgelig etableres for alle etableringer av rentesikringsinstrumenter.

Det er ikke tillatt å løsrive derivathandelen fra den øvrige finans- og gjeldsforvaltningen, og begrensinger under annet punkt ovenfor skal inneholde FRA og SWAP-kontrakter. Det skal kun benyttes større banker som motpart ved slike kontrakter.

7.7 Størrelse på enkeltlån – spredning av låneopptak

Forvaltningen legger opp til følgende:

- Låneporteføljen skal bestå av færrest mulig lån, dog slik at refinansieringsrisikoen ved ordinære låneforfall begrenses.
- Enkeltlån skal ikke overstige 30 % av den totale gjeldsportefølje.
- Sertifikatlån og andre lån med flytende renter (lån med løpetid eller durasjon – vektet rentebindingstid under et år) skal maksimalt utgjøre 100 % av den totale gjeldsportefølje.
- Under ellers like forhold vil det være formålstjenlig at kommunen fordeler låneopptakene på flere lånegivere.

8 Forvaltning av kommunens langsiktige aktiva

Langsiktig finansielle aktiva er midler som ikke kan regnes som ledig likvider og som kan forvaltes med lang tidshorisont. Langsiktige plasseringer skal ikke ha innvirkning på kommunens betalingsevne på kort sikt.

8.1 Formål

Forvaltning av kommunens langsiktige aktiva har som formål å forvalte frigjort kapital gjennom konkrete enkeltvedtak i kommunestyret. Midlene skal sikre en langsiktig avkastning som kan bidra til å gi innbyggerne i Gjerdrum et godt tjenestetilbud. Det styres etter en investeringshorisont på minimum tre til fem år, og en søker en høyest mulig årlig avkastning i forhold til risikoprofilen i dette reglementet.

8.2.1 Likviditetsmål

Investeringene skal skje i børnoterte verdipapirer med rimelig god omsetning og andre papirer med tilsvarende god likviditet.

8.2.1 Avkastningsmål

Forvaltningens avkastningsmål er å oppnå tilfredsstillende avkastning. Målet innebærer at en søker å oppnå en verdistigning som er minst like god som markedet for de respektive porteføljer, gitt ved referanseindeksene i punkt 8.9.

Forvaltningsfondets avkastningsresultater skal bedømmes etter markedsverdijustert avkastning (aktiva vurdert til markedspris).

8.3 Ansvarsforhold

Kommunedirektøren gis fullmakt til å plassere kommunens langsiktig aktiva i henhold til dette reglement.

8.4 Rammer og begrensinger for plassering av langsiktig finansielle aktiva

For å kunne oppfylle formålet for forvaltningen av langsiktige finansielle aktiva, skal midlene til enhver tid forvaltes etter kriteriene:

- Likviditet
- Avkastning
- Sikkerhet
- Risikospredning

Investeringene skal skje i børnoterte verdipapirer og fond med rimelig god omsetning og andre papirer med tilsvarende god likviditet. Utenlandske verdipapirfond skal være UCITS fond (internasjonalt regelverk for verdipapirfond) og notert i NOK. Internasjonale rentefond skal også være UCITS fond. Alle rentefond skal være sikret til NOK. Porteføljens likviditetsrisiko styres bl.a. gjennom andelen i rentebærende investering i godt diversifiserte verdipapirfond.

Følgende instrumenter er tillatt for inkludering kommunes forvaltningsportefølje:

- bankinnskudd
- sertifikater

- Likviditetsfond
- obligasjoner
- obligasjonsfond
- aksjefond
- aksjer

8.5 Finansiell risiko - risikoklasser

Investeringsinstrumenter skal klassifiseres i følgende risikoklasser:

- Risikoklasse 1 Statsobligasjoner og innskudd i norske banker
- Risikoklasse 2 Likviditetsfond og sertifikater
- Risikoklasse 3 Obligasjoner og obligasjonsfond med gjennomsnittlig rating BBB- og bedre
- Risikoklasse 4 Obligasjoner/obligasjonsfond med rating lavere enn BBB-
- Risikoklasse 5 Aksjefond og enkeltaksjer i portefølje bestående av min. 15 ulike selskaper (aktivt forvaltet portefølje) hvor det er tatt hensyn til diversifisering i ulike bransjer med videre
- Risikoklasse 6 Andre aktiva, som ikke inngår i risikoklasse 1-5

8.6 Strategi for aktiva allokering og benchmark

Plassering i markedet skal fordeles på hovedgrupper av finansielle eiendeler (aktivaklasser) i henhold til følgende valgte strategi:

Risikoklasse	Aktivaklasse	Minimum	Nøytral	Maksimum
2, 3 og 4	Likviditets- og obligasjonsfond	50 %	55 %	60 %
5	Aksjefond og enkeltaksjer i portefølje mv.	40 %	45 %	50 %

8.7 Renter

Renteplasseringer skal skje gjennom verdipapirfond og være UCITS. Hjemmemarkedet for rentefond er Norge/Norden, men også internasjonale rentefond kan benyttes så lenge fondene er UCITS. Alle rentefond skal være sikret til NOK.

8.7.1 Kreditrisiko på renteplasseringer

Rentebærende investeringer skal plasseres i verdipapirfond med bedre eller lik gjennomsnittlig kredittrating som beskrevet i matrisen under.

Kreditrisiko*	Rammer i prosent av hele porteføljen
Investment grade kredittrating AAA til BBB-	100 %
Høyere kreditrisiko kredittrating BB+ til CCC	15 %

**Kredittrating skal være utført av et anerkjent selskap. Der det ikke foreligger offisiell rating er opp til forvaltere å påse at renteporteføljens kreditrisiko er i samsvar med ovennevnt matrise.*

8.7.2 Rente- og kreditturasjon på renteplasseringer

Rentebærende investeringer skal plasseres i verdipapirfond med rente- og kreditrisiko som beskrevet i matrisen under. Det tillattes at et enkelt fond kan overskride rammene så lenge gjennomsnittet av hele porteføljen ligger innenfor rammene.

Renterisiko	Maksimalt
Rentedurasjon	5 år
Kreditturasjon	5 år

Rentedurasjon, ofte betegnet som modifisert durasjon, er et mål for fondets følsomhet for endringer i markedsrentene.

Kreditturasjon, målt som vektet gjennomsnittlig løpetid, er et mål for fondets følsomhet for endringer i kredittpåslag. Hvis et fond har en kreditturasjon på 3 år, vil en oppgang i kredittpåslag på ett prosentpoeng gi en kursnedgang på 3 prosent og vice versa ved en nedgang i kredittpåslag.

8.8 Aksjer

Aksjeforvaltningen skal være forsiktig og kan gjøres gjennom verdipapirfond eller gjennom diskresjonær forvaltning også kjent som aktiv forvaltningsavtale.

- 1 Investeringene skal baseres på finansanalyse med vekt på historisk gode nøkkeltall.
- 2 Ved aktiv forvaltning bør porteføljen bestå av minst 20 porteføljeselskaper.
- 3 Plasseringer skal skje innenfor investeringsuniverset gitt av referanseindeksene Oslo Børs Fondsindeks (OSEFX), MSCI World, MSCI Nordic/VINX Nordic Equity i Norske kroner

8.9 Benchmark (referanseindekser)

Risikoklasse	Referanseindeks
1 og 2	SOL1X (3M Statsobligasjonindeks)
3 og 4	NBP Norwegian RM1-RM3 Floating Rate Index (NOK)
5	Norge (Oslo Børs Fondindeks OSEFX)/ Global (MSCI World, NOK) / Norden (VINX Nordic Equity eller MSCI Nordic)
6	Pt. ikke åpen aktivaklasse
Porteføljereferanse	Sammensatt indeks bestående av nøytralvekter per aktivklasse

9 Etske retningslinjer

Gjerdrum kommune har som mål å bidra til bærekraftig utvikling ved å investere sine finansielle midler på en ansvarlig og etisk forsvarlig måte.

Dette innebærer at kommunen direkte eller via eksterne forvaltere skal søke å unngå investeringer i aksjer, rentebærende instrumenter eller andre finansielle instrumenter utstedt av selskaper med virksomhet som medvirker til krenkelse av menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, korrupsjon, miljøskader eller andre uetiske handlinger.

Forvaltningen skal være basert på anerkjente etiske normer og internasjonale konvensjoner som FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (UnPRI) og de etiske retningslinjene som til enhver tid gjelder for Statens Pensjonsfond Utland (SPU).

Dersom kommunen blir gjort oppmerksom på at det hos en forvalter er plasseringer i selskaper med en uakseptabel etisk profil, skal dette tas opp til diskusjon med forvalteren med sikte på at nevnte plasseringer gjort av forvalteren opphører, eller at kommunen trekker seg ut av det aktuelle produkt hos forvalteren.

9.2 Etske kriterier i forvaltningen

Plassering av midlene skal skje i henhold til etiske kriterier. Kriteriene som er valgt er de til enhver tid gjeldende for Statens Pensjonsfond Utland. Så langt det er praktisk mulig skal disse kriteriene også gjelde for plasseringer i verdipapirfond.

Disse kriteriene innebærer blant annet at selskaper som produserer særlig inhumane våpen skal utelukkes fra porteføljen. Videre skal selskaper utelukkes dersom det er en åpenbar uakseptabel risiko for at kommunen gjennom sine investeringer medvirker til:

- Grove og systematiske krenkelser av menneskerettigheter, som for eksempel drap, tortur, frihetsberøvelse, tvangsarbeid, utnyttelse og annen utnyttning av barn.

- Alvorlig krenkelse av individets rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner, alvorlig miljøskade, grov korrupsjon og andre særlige grove brudd på grunnleggende etiske normer.

Kommunen vil påse at samarbeidende forvaltere er informert om både forvaltningsrammene og etiske retningslinjer i kommunens reglement for finans- og gjeldsforvaltning. Det er Gjerdrum kommunes mål at kapital ikke plasseres i selskaper med uakseptabel etisk profil, og at det derfor velges forvaltere som tar hensyn til de etiske sidene ved utvelgelsen av sine investeringer.

9.3 Gjennomføring

Kommunedirektøren iverksetter dette reglementet ved å sette ut hele eller deler av forvaltningen ut til eksterne forvaltere i henhold til punkt 9.3.1.

9.3.1 Krav til forvalter

Følgende krav legges til grunn til en ekstern forvalter:

- Forvalter skal inneha nødvendige konsesjoner fra Finanstilsynet og forvaltningskompetanse hva gjelder det løpende arbeid i verdipapirmarkedet. Dette innebærer god forvaltning i henhold til rammebetingelser pålagt av myndighetene og interne rammebetingelser i forhold til oppdragsgiver.
- Det skal utføres løpende risikokontroll og avkastningsvurderinger som gjenspeiler den risikoprofil som er nedfelt i kommunens investeringsstrategi.
- Forvalter skal ha et godt backofficeapparat (oppjør), med fokus på cash management og sikkerhet.
- Forvalter skal ha et godt analysemiljø med god bredde og dybdekompetanse.
- Forvaltningssystemet skal kunne tilpasses den til enhver tid gjeldende forvaltningsprofil/investeringsstrategi i forhold til:
 - Fleksibel rapportering
 - Regnskapstransaksjoner/kontoavstemming
 - Løpende måling av tidsvektet og pengevektet avkastning, standardavvik og durasjon
- Forvalter skal besitte høy faglig kompetanse innenfor de instrumenter som benyttes i verdipapirmarkedet.

10 Rapportering, risikovurdering, håndtering av avvik og kvalitetssikring

Kommunedirektøren skal i forbindelse med tertialrapportering per 30. april og per 31. august, legge frem rapporter for kommunestyret som viser status for kommunens finans- og gjeldsforvaltning. I tillegg skal kommunedirektøren etter årets utgang legge frem en rapport for kommunestyret som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

Rapporten skal i henhold til forskriften om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner § 8, inneholde:

- Vise hvordan de finansielle midlene er sammensatt og markedsverdien av dem, både samlet og for hver gruppe av midler

- Vise hvordan de finansielle forpliktelsene er sammensatt og verdien av dem, både samlet og for hver gruppe av forpliktelser
- Opplyse om de finansielle forpliktelsens løpetid, og om verdien av lån som forfaller og må refinansieres innen tolv måneder
- Opplyse om aktuelle markedsrenter og kommunens egne rentebetingelser
- Opplyse om forhold som kommunestyret har stilt krav om at det skal opplyses om

10.1 Risikovurderinger

Plasseringene av kommunens langsiktige aktiva skal ved hver rapportering stresstestes med følgende parametere:

- + 1 % endring av hele rentekurven
- - 20 % verdiendring av norske aksjer

Samlet verdifall på langsiktige finansielle aktiva skal oppgis, og kommunedirektøren skal kommentere kommunens evne til å bære det potensielle tapet. Dersom kommunedirektørens vurdering er at det potensielle tapet er for stort i forhold til kommunens risikobærende evne, skal kommunedirektøren legge frem forslag til endring i reglementet og sammensetningen av den risikobærende porteføljen.

Denne risikovurderingen skal skje årlig gjennom rapportering gjennom årsberetningen.

10.2 Håndtering av avvik

Ved konstatering av avvik mellom faktisk finans- og gjeldsforvaltning og finansreglementets rammer, skal slikt avvik lukkes på en hensiktsmessig måte. Avviket slik det er fremstått, og eventuelt økonomisk konsekvens av avviket dersom det er vesentlig, skal uten ugrunnet opphold rapporteres til kommunestyret sammen med forslag til rutineendringer som vil redusere sannsynligheten for slikt avvik i fremtiden.

10.3 Vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko

Vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko skal vurderes fortløpende administrativt, og det skal fremgå av den politiske rapporteringen.

Rapporteringen skal beskrive den finansielle risikoen på følgende nivåer:

- Ledig likviditet og andre midler beregnet til driftsformål
- Gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler
- Langsiktige finansielle aktiva

Er den finansielle risikoen vesentlig endret, skal rådmannen orientere kommunestyret snarest.

10.4 Kvalitetssikring av finansreglement

Finans- og gjeldsforskriften pålegger kommunestyret å la uavhengig kompetanse vurdere om finansreglementet legger rammer for en finans- og gjeldsforvaltning som er i tråd med kommunelovens regler og etter reglene i finans- og gjeldsforskriften. I tillegg skal uavhengig kompetanse vurdere rutinene for vurdering av håndtering av finansiell risiko, og rutiner for å avdekke avvik fra finansreglementet.

Kommunedirektøren delegeres ansvar for at slike vurderinger innhentes. Kvalitetssikring av finansreglementet skal finne sted ved hver endring av reglementet, og før kommunestyret vedtar nytt, endret finansreglement. I denne sammenheng skal det også rapporteres på utført kvalitetssikring av rutineene.

11 Rutiner i forhold til finans- og gjeldsporteføljen

11.1 Før avtaleinngåelse

11.1.1 Plassering av langsiktige aktiva

Det lages en egen politisk sak som omhandler å foreta innskudd i aksje- eller obligasjonsmarkedet. Saken legges frem av administrasjonen med en separat vurdering av finansiell risiko. Saksutredningen skal være grundig og stresstest skal være tatt med i saken.

11.1.2 Låneopptak

Låneopptak blir i de aller fleste tilfeller brukt i saksfremlegget som omhandler budsjett og økonomiplan, og er basert på planer i fremtidige investeringer. Konsekvensene er beregnet separat i økonomiplanen og lagt inn som en del av finansutgiftene.

Ved bruk av finansielle instrumenter for sikring, skal følgende sikringsdokumentasjon fylles ut:

- Formålet med sikringen
- Hvilke type risiko som skal sikres
- Hvorvidt det er kontantstrømsikring eller verdisikring
- Hvilket sikringsobjekt(er) som skal sikres
- Hvilket sikringsinstrument som skal anvendes
- Sikringseffektiviteten

Ved endringer i finansielle instrumenter skal regnskapsmessige konsekvenser vurderes før eventuelle endringer skjer.

11.2 Etter avtaleinngåelse

Løpende kontroll i forbindelse med tertialrapportering per 30. april og 31. august på plassering av langsiktig finansiell aktiva og gjeld.

11.2.1 Håndtering av avvik og uforutsette hendelser

Håndtering av avvik og uforutsette hendelser gjelder alle forvaltningstypene som er beskrevet i dette finansreglementet.

11.2.2 Avvik

Avvik mellom faktisk finans- og gjeldsforvaltning og finansreglementets rammer skal lukkes umiddelbart. Ved konstatering av brudd skal dette omgående rapporteres kommunedirektøren, og løsning for å komme innenfor reglementet avtales og gjennomføres uten ugrunnet opphold.

Ved hver rapportering til kommunestyret skal det informeres om eventuelle brudd i perioden, og håndteringen av dette.

Ved svært alvorlige avvik skal kommunestyret orienteres uten ugrunnet opphold, og rutinene skal gjennomgås med sikte på å redusere sannsynligheten for slikt avvik i fremtiden.

11.2.3 Uforutsette hendelser

Ved akutte markedshendelser, skal ansvarlig for finans- og gjeldsforvaltningen informere kommunedirektøren om situasjonen omgående. Videre oppfølging skal avtales.

Ved uforutsette hendelser som resulterer i brudd med finansreglementet eller underliggende instruksjer, skal det rapporteres til kommunestyret ved neste ordinære finans- og gjeldsrapportering.